Działanie lecznicze przestarzałej surowicy przeciwbłoniczej.

Podał
Dr. Stanisław Steiner
c. k. lekarz salinarny.

W roku zeszłym ogłosił Dr. Abba (*Centralblatt für Bacter.*, Nr. 21), że surowica przestarzała, o ile jest jałową, nie traci swej wartości leczniczej w ciągu półtora roku, a i później jest bezwzględnie nieszkodliwą, tylko z biegiem czasu staje się coraz słabszą; zatem, wnioskuje Abba, wymienianie przez aptekarzy trzymiesięcznej surowicy na świeżą niema celu.

Ścisłe badania wspomnianego autora, którym nikt nie zaprzeczył, jak niemniej zachęta ze strony prof. O. Bujwida, skłoniły mnie do zastósowania w ciągu lata ubiegłego w mojej praktyce, przestarzałej surowicy przeciwbłoniczej, napełnionej w roku 1898, w miesiącach wrześniu, październiku i listopadzie, a więc starej, a nawet już częściowo zmętniałej. W tym celu otrzymałem 20 flaszeczek 5-gramowych o sile 1000 jednostek Behringa. Doświadczenia przeprowadziłem w miesiącu wrześniu i październiku r. 1899, a wynik tych doświadczeń przedstawia się, jak następuje:

Imię i nazwisko	Wiek	Rozpoznanie	Ilość surowicy wstrzykniętej	Wynik
E. F.	12	*Diphtheritis faucium*	2000 j. B.	wyzdrowienie
A. F.	6	» »	»	»
M. R.	4	» »	»	»
B. S.	5	» »	1000 j. B.	»
K. M.	4	» »	»	»
J. M.	2	*Diphtheritis faucium et laryngis*	«	»
J. M.	12	*Diphtheritis faucium*	3000 j. B,	»
B. K.	4	*Diphtheritis faucium et laryngis*	2000 j. B.	»
S. B.	2	*Diphtheritis faucium*	»	»
S. W.	2	» »	»	»

We wszystkich 10-ciu przypadkach chorzy zgłosili się w drugim lub trzecim dniu choroby z rozległemi zmianami błoniczemi na migdałkach, podniebieniu miękiem i tylnej ścianie przełyku, a w dwóch przypadkach ze zmianami w krtani. Z doświadczeń tych, jakkolwiek na 10-ciu tylko przypadkach przeprowadzonych, mogę jednak wnosić, że surowica przestarzała, nawet zmętniała, nie traci na wartości i równa się zupełnie surowicy świeżo zebranej, a jedynie ta surowica, która już zmieniła barwę, jest do celów leczniczych zupełnie nieprzydatną. Wynik moich doświadczeń ogłaszam dlatego, aby kolegów zachęcić do dalszych doświadczeń z surowicą przestarzałą.

W końcu dodać muszę, że leczenie surowicą przeciwbłoniczą zyskało sobie uznanie nawet u ludu wiejskiego, gdyż w dwóch przypadkach zgłosili się do mnie gospodarze ze wsi Szczygłowa, odległej o milę od Wieliczki, w której panowała epidemia błonicy, z dziećmi zdrowemi, prosząc o zastrzyknięcie surowicy w celach zapobiegawczych (profilaktycznych), co też uczyniłem, wstrzykując po 1000 j. B., z dodatnim skutkiem.

Na tem miejscu składam Wielmożnemu Panu Profesorowi Bujwidowi podziękowanie za zachęcenie mnie do doświadczeń nad surowicą przestarzałą i za udzielenie mi w tym celu surowicy.

Wieliczka, dnia 15 listopada, 1899 roku.

Osobne odbicie z „Przeglądu lekarskiego" Nr. 47 1899.

Kraków, 1899. — Drukarnia Uniwersytetu Jagiell., pod zarządem Józefa Filipowskiego